

א' שבט תשפ"ד
11 ינואר 2024
סימוכין: 352275

לכבוד
מר בצלאל סמוטריץ'
שר האוצר

לכבוד
ח"כ בנימין נתניהו
ראש הממשלה

שלום רב,

הנדון: תקציב 2024 מהווה פגיעה אנושה באזרחי מדינת ישראל וביכולת השלטון המקומי לספק שירותים לתושבים

השלטון המקומי הוא גורם מרכזי בניהול חיי היום-יום של תושבי מדינת ישראל בכל 257 הרשויות מכלל המגזרים. פעילות הרשויות בשגרה ובחירום נוגעת בכל תחומי החיים: בטחון אישי, חינוך, רווחה, תרבות וספורט, תעסוקה, תחבורה, לכל חלקי האוכלוסייה - ילדים, נוער, צעירים ומבוגרים. אתגרים רבים עומדים בפני מדינת ישראל והחברה הישראלית ומטופלים באופן ישיר על ידי הרשויות המקומיות מול התושב.

בפתחה של שנת 2024, בעת מלחמה, אנו עומדים בפני אתגרים רבים נוכח המשבר הביטחוני הגדול ביותר שפגע בכל חלקי המדינה ובכל תחומי החיים.

האתגרים המשמעותיים ביותר הינם: חיזוק הביטחון האישי והחוסן כתנאי לקיום שיגרה, חיזוק החוסן הלאומי, הרחבת המענה הרווחתי, הנפשי והרגשי, חיזוק ההתיישבות בעוטף ישראל- בצפון ובדרום, והחזרת עשרות אלפי התושבים המפונים לבתיהם תוך מתן מענה בטחוני, חינוכי, רווחתי, תחבורתי, תעסוקתי ובריאותי הולם בכל חלקי המדינה.

המטרה המשותפת של השלטון המרכזי והשלטון המקומי היא לדאוג לכלל תושבי מדינת ישראל. הקיצוץ הצפוי בתקציב המדינה לשנת 2024 פוגע ישירות באוכלוסיות שהכי נזקקות לתמיכה והשקעה, ופוגע בגוף המשמעותי ביותר בטיפול ישיר בתושבי מדינת ישראל.

בהמשך לדברים אלו, להלן הנושאים העיקריים בהם בולטת הפגיעה בשלטון המקומי:

1. **פגיעה אנושה בתקציבי החינוך** – הצעת המחליטים מבקשת לקצץ יותר מ 800 מיליון ש"ח מתלמידי ישראל בשנים 2024-2025. מערכת החינוך נמצאת בתקופה מורכבת לאור המציאות הקשה שנכפתה עלינו. המערכת מתמודדת יום יום עם ילדים שחווים טראומה קשה מהפגזות ועשרות אלפי תלמידים שפוננו מביתם, זה הזמן להשקיע בתלמידים, בדור העתיד שלנו. קיצוץ התקציבים יביא לסגירת כיתות שתוביל ללמידה של 40 תלמידים בכיתה ובהכרח לירידה בהישגים, לפיטורי מורים ולהעמקת הפערים. מי שיפגע בראש ובראשונה הם התלמידים ונוער בסיכון והתלמידים שזקוקים כל-כך בעת הזו לתוכניות רגשיות, במיוחד נוכח המחסור בכ"א טיפולי. **מדובר בהחלטה שאינה מתקבלת על הדעת ואנו מתנגדים לה נחרצות.**

2. **פגיעה אנושה בתפקוד המחלקות לשירותים חברתיים, בשל קיצוץ בתקציבי הרווחה** – דווקא בימים אלה, בהם עומדים העובדים הסוציאליים בחזית המערכה החברתית, ועובדים סביב השעון כדי לתת מענים לצרכים הולכים וגוברים של האוכלוסייה שנפגעה ישירות ובעקיפין ממתקפת ה-7 באוקטובר, משרד האוצר בוחר לקצץ בתקציבי הרווחה שמיועדים לטיפול בהם ובבני משפחותיהם. מחלקות הרווחה ממשיכות לטפל בשוטף גם באוכלוסיות החלשות ביותר - אנשים עם מוגבלות, אזרחים ותיקים, חסרי ישע ואוכלוסיות בסיכון. **מדובר בהחלטה בלתי נתפסת והזויה.**

במקום להוסיף מאות תקנים של עובדים סוציאליים שהם נחוצים כל כך בתקופה הזו ולתקצבם בהתאם, מובאת לממשלה החלטה לקצץ בתקציבים אלו. אנו מתנגדים לכך בכל תוקף.

3. **פגיעה אנושה במרכזי הצעירים** – מרכזי הצעירים הפרוסים ברחבי הארץ מטפלים בצעירים בגילאי 18-35. זהו 'דור הניצחון' הנמצא בימים אלו בחזית הלחימה. הצעירים האלו הם הראשונים שהתגייסו ונלחמים למען המדינה ונראה שהם הראשונים שנפגעים מהצעת התקציב לשנת 2024 שתקצץ 80 מיליון ש"ח ובכך תביא לסגירת **כל** מרכזי הצעירים בארץ. הצעירים הם אלו שנושאים על כתפיהם את אתגרי החזית והעורף!

מדובר בהצעת מחליטים שהיא לא פחות מעזות מצח וניתוק מוחלט, וזלזול בתרומתם של אלה שעצרו את חייהם ב-7 באוקטובר ומאז פועלים לילות כימים לשמירה על ביטחוננו ולביצור עוצמתנו כחברה.

4. פגיעה אנושה בתקציבי החברה הערבית והבדואית – הצעת המחליטים מבקשת לבטל את המענקים השוטפים לרשויות המקומיות הערביות לשנים 2024-2026. מדובר בקיצוץ של 600 מיליון ש"ח! נוסף על כך, צפוי קיצוץ רחב היקף בתקציבי התכניות מתוקף החלטות ממשלה מס' 550 ו-549 שנועדו לצמצום פערים בין החברה הערבית לכלל האוכלוסייה. מדובר בקיצוץ בתקציבים שנועדו לטיפול בתושבים בתחומי החינוך, תעסוקה, רווחה, פיתוח תשתיות ולמיגור תופעת הפשיעה והאלימות. אישור התקציב משמעותו קריסה כלכלית של הרשויות ופגיעה קשה ביכולתן לספק שירותים בסיסיים לתושביהן.

הקיצוץ הכולל, בסך של כ-4.5 מיליארד ש"ח במהלך חמש השנים הקרובות, הוא בגדר מכה אנושה לחברה הערבית ולרשויות המקומיות הערביות.

אנו רואים בחומרה רבה את מגמת הפגיעה המתמשכת והממוקדת בחברה הערבית, העולה בבירור מהצעות המחליטים האמורות, ואנו דורשים מהממשלה שלא לתת לכך יד.

5. גיבוש תכנית חומש לפיתוח כלכלי-חברתי ברשויות הדרוזיות והצ'רקסיות – בסוף שנת 2023 הסתיימה התכנית הרב-שנתית לצמצום פערים שעוגנה במסגרת החלטות ממשלה מס' 716 ו-717. הצעת המחליטים לתקציב 2024 אינה מתייחסת לגיבוש תכנית חומש חדשה לרשויות אלו.

תכנית החומש נתנה מענה לקידום תחומי הפיתוח (לרבות שכונות לחיילים משוחררים) התשתיות, החינוך, הרווחה, מוסדות הדת, מבני הציבור, התרבות והספורט, העסקים הקטנים והבינוניים ועוד. חשיבות התכנית משמעותית יותר כאשר במשרדי ממשלה רבים אין הקצאת תקציבים לרשויות הדרוזיות בבסיס התקציב והם מסתמכים אך ורק על תוכנית החומש. לא סביר בעינינו, ובמיוחד בעת הזאת, שיוקפאו ההשקעות הממשלתיות ברשויות המקומיות הדרוזיות והצ'רקסיות, ובתושביהן. אנו דורשים גיבוש תכנית חומש לשנים 2024-2028 ותקצובה עבור רשויות אלו.

6. **פגיעה אנושה בתקציבי כלל הרשויות המקומיות** – הצעת המחליטים בנושא הטמנת פסולת מבקשת להטיל מס כבד על הרשויות המקומיות. **כבר עתה ברור כי גזרה זו תעלה לרשויות מאות מיליוני ש"ח בשנה**. אוצר מדינת ישראל מנסה לקחת כספים מתוך תקציבי הרשויות, המיועדים לספק שירותים מוניציפליים לתושבים - שירותי חינוך, רווחה, בטחון, תרבות, ספורט וכו', ולהפוך אותם למקור לכיסוי גרעונות הנובעים מההתנהלות הכושלת שלו. זהו שימוש ציני בכספים השייכים לציבור, לתושבי הרשויות המקומיות.

זאת בנוסף להצעה לאישור הלוואה לאוצר המדינה, **בסך של 820 מיליון ש"ח מכספי קרן שמירת הניקיון**, במקום שהמדינה תשתמש בכספי הקרן להקמת מתקני קצה, היא הפכה את קרן הניקיון, שהם כספי הרשויות המקומיות, לקופה קטנה של האוצר.

7. **קיצוץ בתקציבים לטובת פיתוח תשתיות תחבורה** – הצעות המחליטים בנושא מבקשות להביא לביטול מוחלט של תקציב פיתוח תשתיות התחבורה העירוניות, בהיקף של 400 מיליון ש"ח, אשר מלכתחילה מכסה רק חלק קטן מהתקציב הנדרש לפיתוח תשתיות אלו, ובנוסף לקבוע קיצוצים דרמטיים בהיקף של כ-7.4 מיליארד ש"ח מתקציבי משרד התחבורה לשנים 2024-2027, אשר יביאו לפגיעה אנושה בחיבור הפריפריה למרכז וכן בנגישות למקומות תעסוקה ובפריון העבודה. בחשיבה קצרת רואי וקצרת טווח, עוצרת הממשלה, את פיתוח החברה והפריפריה, דווקא בתקופה שבה חובה עלינו לחזק את יישובי עוטף ישראל, מייצרת הכבדה בעלויות המשקיות ופגיעה בתוצר הלאומי, הנובעות מעומסי התנועה הצפויים ללכת ולהתגבר בשל תשתיות תחבורה לקויות.

8. על כל אלה נוסף ונבהיר ונדגיש, כי **אנו מתנגדים ונתנגד נחרצות ובצורה מוחלטת, לכל קיצוץ רוחבי ("פלאט") או אחר**, במענקי הרשויות המקומיות ובכספי התמיכה בהן, מתקציבי משרד הפנים, לרבות מענקי איזון, פיתוח ועוד, ככל שקיימת כוונה לבצע קיצוץ כאמור.

הצעות המחליטים שלעיל, שהן רק חלק מכלל הצעות המחליטים הפוגעניות, עוסקות בקיצוץ בתקציבים שהם בבחינת חיתוך בבשר החי של השלטון המקומי – קיצוץ שפוגע בפיתוח תשתיות, בפריון העבודה וברמת השירותים הכי בסיסיים שניתנים לתושב – וזאת בשעה שבוחרים לא לקצץ ממקורות תקציבים אחרים שאינם נחוצים במצב מלחמה.

הצעת תקציב 2024 היא ההיפך הגמור ממה שמדינת ישראל צריכה עכשיו – הממשלה מתעלמת לחלוטין מצו השעה ומציגה ניתוק: במקום שהאוצר יציג תקציב שמתמקד בתחומים האזרחיים הקריטיים ביותר בזמן מלחמה, שיקום ופיתוח, הוא בחר לפגוע באוכלוסיות שהכי נזקקות לתמיכה והשקעה.

בתקופה הכי קשה שידעה המדינה, בזמן שהביטחון האישי והחוסן הלאומי נסדק, ואלפי תושבים ובני נוער מהצפון ומהדרום מנותקים מביתם, נושרים מבתי הספר ומסתובבים ברחובות ללא מעש, הממשלה בוחרת לקצץ בתכניות חינוכיות קריטיות, לפגוע בתקציבי הרשויות בפריפריה, בערי הפיתוח, ובמגזרים השונים: הערבי, הדרוזי, הצ'רקסי והבדואי, ולצמצם את שירותי הרווחה והיכולת לתת מענה נפשי למשפחות. פגיעה במערכת החינוך, בשירותי הרווחה ובאוכלוסיות נזקקות, בצעירים שלנו, דור הניצחון שמחזיקים את המדינה, זו פגיעה ישירה באזרחים.

צריך לעצור את התקציב הגרוע הזה ולהפוך אותו על פיו – לקצץ בכל התחומים שלא נחוצים בעת הזאת כדי שמדינת ישראל תוכל לצלוח כלכלית את התקופה המאתגרת שלפנינו.

בברכה,

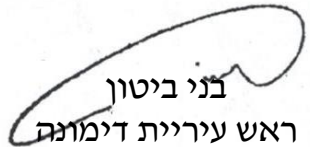

חיים ביבס
ראש עיריית מודיעין מכבים רעות
ויו"ר מרכז השלטון המקומי

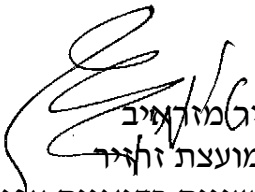

רון חולדאי
ראש עיריית ת"א-יפו
ויו"ר פורום ה-15

שי חגי'
ראש מועצה אזורית מרחבים
ויו"ר מרכז השלטון האזורי בישראל

חמוד גיבון
ראש מועצת סאג'ור
ויו"ר פורום הרשויות הדרוזיות
והצ'רקסיות

מודר יונס
ראש מועצת ערעה
ויו"ר ועד ראשי הרשויות הערביות

בני ביטון
ראש עיריית דימונה
ויו"ר פורום ערי פיתוח

אמיר מזרחי
ראש מועצת ז'לז'ר
ויו"ר פורום רשויות בדואיות צפון

מאזר דובינשטיין
ראש עיריית ביתר עילית
ויו"ר פורום הרשויות החרדיות

העתקים :

ח"כ הרב משה ארבל, שר הפנים
הרב יעקב מרגי, שר הרווחה והבטחון החברתי
גב' עידית סילמן, השרה להגנת הסביבה
שרי הממשלה
ח"כ הרב משה גפני, יו"ר ועדת הכספים
ח"כ הרב יעקב אשר, יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה
ראשי הרשויות המקומיות
מר יוסי פוקס, מזכיר הממשלה
עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
מנכ"ל משרדי הממשלה
מר שלמה דולברג, מנכ"ל מרכז השלטון המקומי
מר איציק אשכנזי, מנכ"ל מרכז השלטון האזורי בישראל
עו"ד איתן אטיה, מנכ"ל פורום ה-15
מר יוגב גרדוס, הממונה על התקציבים במשרד האוצר
מר מתן יגל, ס. הממונה על התקציבים במשרד האוצר
רו"ח תומר ביטון, מנהל המינהל לשלטון מקומי, משרד הפנים
גב' לירון דורון-לוי, המשנה למנכ"ל מרכז השלטון המקומי
מר כפיר מצוינים, סמנכ"ל רגולציה וקשרי ממשל, מרכז השלטון המקומי
עו"ד מירה סלומון, ראש מינהל משפט וכנסת, מרכז השלטון המקומי
גב' ענת לובזנס, ראש מינהל כלכלה, מרכז השלטון המקומי